

Hægri prís fyri útróðrarfisk

At fáa fiskaprísinn upp hjá okkara útróðramonnum og linubátafiskimonnum, so tað kann loysa seg at skera fiskin til flak heldur enn at avreiða í Bretlandi, er ein brennandi spurningur hjá okkara fiskimonnum. Ikki minst leikar nógv á hjá okkara arbeiðsleysa fólki heima.

Útróðramaðurin, lögtingsmaðurin Pól Jacob Olsen og hansara partmenn á tingi hava baksast við henda spurning á tingi og har borið fram, hvussu ið teir halda, at spurningurinn kann verða loystur.

Ein tjóðveldismaður í nevndini, ið viðgjörði spurningin, tók undir við javnaðramonnum.

Men tessverri var ikki meirlutin samtintur við javnaðramonnum um, hvussu ið viðgerðarhátturin skuldi verða.

Sum formaður í lenjavnárgarunnum kallaði Poul J. Olsen grunnsins stýri saman og legði fram uppskot um, at grunnurin skuldi lata tann pening, ið grunnurin hevði gildi sum minstuløn til niðursiglingarmenn + eini 450.000 til at hækka prísstíð til 10 oyru kg fyri allan fisk, ið avreiðdur verður í Føroyum treytað av, at fiskakeyparnir í Føroyum hækka avreiðingarpriðin við øðrum 10 oyru, also hysuprisurin skal hækkað frá 65 til 75 oyru kg + prísstíð skotið frá lenjavnárgarunnum. — Toskaprísurin verður hækkaður tilsvartandi. Av tí, at minstulønarpeningurin til niðursiglingarmenn verður nýttur til prísstíðan (+ ½ millión aftrat) dettur niðursiglingarminstuløn burtur.

Oll onnur minstuløn verður órørd. Hetta uppskot vil umframt at økja peningin við prísstíðskotið og minstulønargjaldingini við stívari millión koma at geva um 1 millión í arbeiðsløn til fólk á landi.

Eitt stórt vinningur. Vinningurin vil veruliga verða stórur enn töluni visa, tí tað er veruliga bara ein lítill partur av niðursiglingarpeninginum, ið nú verður góðin, sum kemur fiskimonnum til góðar. Hetta er ein royndur lutur, sum vit aftur og aftur

hoyra skila fiskimenn draga fram og harmast yvir.

Allir, ið møttu á fundi í lenjavnárgarunnsins stýri — eisini Erlendur Patursson og Jákup í Jakupsstovu, tóku undir við Poul Jacob Olsen og samtyktu at skorða á rakstrakanningarnevndina at halda fund at viðgera spurningin.

Hetta úrslit segði P. J. Olsen útvarpinum.

At útvarpið mistekur seg við at orða seg so, at talan hevur verið um eina enda luga samtykt istaðin fyrst at greiða frá, at nevndin var samd um at royna at ganga ta av Poul J. Olsen ávistu leið, broytir lítið í hesi veruliga stóðu, sum stýrið hevði.

Men vil nú Erlendur, tá ið hetta góða tiltak til útróðramansins frama er í ljós (Framhald á 2. síðu).

Sovjetska kommunistastevnan

Týsdagin opnaði hin 22. ráðsfundurinn hjá kommunistaflokkinum í Moskva, — Khrusjev legði sjálvur fram stevnuskránnu og helt hann eina 6 tíma langa røðu um hana, har hann talaði nógv um framtíðarmøguleikarnar hjá kommunistunum. Khrusjev segði m. a., at Russar eru aftari enn amerikunni í forbrúkarinntøku pr. íbúgva, men at forbrúkarinntøkan í Sovjetsamveldinum í 1980 verður 75 % hægri enn í USA.

Tínast segði Khrusjev, at Russar hava vunnið á arbeiðsloysinum, og at realløn í hjá arbeiðarunum er vaksin við 480 %, og hjá jarðarbrúkarunum meira enn 500 %.

Í taluni segði hann eisini, at um 20 % av peninginum, ið latin verður til herútbúnað, istaðin varð nýttur til at hjálpa stutt áleiðis komnum londum, so var livifóturin í heiminum dag nógvur ferðir betur enn nú er. Sovjetsamveldið er tí sinnað til avvápan, men er tað treytað av, at strangt alijóða eftirlit fer fram.

Um 20 ár, helt Khrusjev fyri, verður Sovjet at hava stytstu arbeiðstíð, og ídnaðarframleiðslan verður seks faldad;

landbúnaðarframleiðslan verður hálva fjórðu ferð so stór, sum hon nú er. Um 10 ár hevur hvør Sovetborgari tak yvir høvdið, og um 20 ár hevur hvør Russari við familju síni egna og góðan bústað. Men segði Khrusjev at enda, Russland má hava eina góða og sterka verju við teimum sterkasta vápnunum, til fingin er í lag sáttmáli um alavvápnad.

Mótmælini eru nógv víða hvar móti sovjetrussisku avgerðini um at lata bresta eina 50 mekatons brintbumbu. Kanadiski forsætisráðharrin John Deafon baker sigur tað vera stóra brotsgerð móti allari mannaættini, um Russland letur hesa bumbu bresta.

LØGMANSHÚS LØGMANSLØN

Hesi orð hava sett seg sum ein krabbameinssvullur á heilan á Knud Vang.

Tá ið Kristian Djurhuus sat sum løgmaður, varð jattað 2400 kr. um árið til ríndan av leigu av húsi til lögmannin.

Hetta stóð við, tá ið P. M. Dam varð løgmaður, og tá ið P. M. Dam einki oyra hevur fingið gildið av hesum peningi, er hann at rokna at vera farin sum leiga av teimum rúmum, ið løgmaður hevur havt at «ova og »representera» í.

«Og seinri hevur figgarnevndin avgjört eina ávísu leigu at rínda, síðan hin nýggja lønarlógin er samtykt. Henda leiga er góðin hvønn mánaða, verður tikin av lønini.

Løgmanlønin var við prísviðbót kr. 26.400 + 2.400 kr. = 28.800

Hon varð við lønarlógini nú sett til 28.300

Ein lækkan av kr 500

At menn nú hava gjørt lögmanløn síður viðgjald sum tingmaður 4000 kr minni enn hjá hinum tingmonnum av bygd og postarað hesar 4000 kr uppi tað, sum løgmaður fær í løn, hevur einki at gera við ta veruliga lögmanlønina.

Tí sjálfandi eigur løgmaður ikki uppi borið 4000 kr minni sum tingmaður enn aðrir tingmenn av bygd.

Her er talan um »begrebsforvirring» hjá tingmonnum fyri ikki at nýta orðið illsku.

Onkur hevði hildið tað verið natúrligt, at Knud Vang hevði funnið at, at tingmenn tvorturimóti alla aðra staðni í verðini, har ið eingin embætismaður er hægri løttur enn ministararnir, hava sett landsstýrismenn á lønarstig, ið liggja fleiri stig hægri enn kortstjórar og fultrúar.

Hetta mátti verð skomm.

D. J.

NOBEL/PRISUR TIL UNGVERSKAN VISINDAMANN

Ungverskur visindamaður hevur fingið Nobel heiðurslønina medisíni. Lønin er 250.000 sv. kr.

Andlát Mikudagin andaðust, Johanna Joensen, úr Hesti 81 ára gomul. Julia Jacobsen, Havn, og Malena Lassen, Klakksvík, 86 ára gomul.

Bøtt líkindi fyri føroy. skipabygging

ADALMÁLHÐ ER, AT VIT Í FRAMTÍÐINI BÆÐI BYGGJA OG UM-VÆLA SKIPINI Á FØROYSKUM SKIPASMÍÐJUM OG BØTT VERÐUR NÚ UM LÍKINDI, SO VIT SKJÓTAST GJØRLIGT ROKKA AT HESUM MÁLI

Sum áður umrøtt eru rættuliga stór-fingnar ætlanir frammi um við hjálpa av »Egnsudviklingsloven» at viðka og bota um skipasmíðurnar í landinum, soleiðis at vit ikki einans kunnu vala um hin

VERVOERD VANN TRYGGAN MEIRILUTA

Úrslitið av valinum í Suðurafríku sýna, at Vervoerd hevur fingið stórri meiriluta enn hann hevði áður. Hann hevur fingið 104 av teim 156 tingsessunum í tjóðartinginum.

FRAMSÝNINGIN Í FORUM

Í Keypmannahavn fyrí Kvíndeó g hjem, har ein deild av framsýningini sýnir ymsar føroyskar lutir, hevur havt góða vitjan. Tað hava higartil meira enn 100.000 vitjað framsýningina. Framsýningin endar í morgin.

skjótt vaksandi skipaflotan; men eisini byggja skipini á somu skipasmíðjum. — Hesi miklu tiltøk vilja verða av ómetil-ligum landsagnligum týdningi og tyðandi tættur í stríðnum fyrí at beina burtur alt arbeiðsloysi.

Tað er ikki bara »Egnsudviklings»-lógin, landsstýrið hevur avrikað eitt vala arbeiði við til frama fyri føroyska skipabygging; tí sum kunnugt eru lógir í gildi, ið veita skipasmíðjunum 6 pst. í studningi av byggivirðinum av fyrstu skipunum og 3 pst. av komandi nýbyggingum eins og studningslóg, ið veitir skipasmíðjum 80 pst. av farmagjaldinum av tilfari til skipabygging.

VATNBRUNNR Í HAVNADALI

Havnin hevur í mong ár havt stórt vatntrot, stóran part av árinum og hevði ikki verið so vátligt í ár, so hevði verið ringt skil.

Býrið hevur nú samtykt, at farast skal undir detailprosjektering av vatnbrunni í Havnadali og hevur firma Chr. Ostenfeld & Jønsen fingið upp í hendur at detailprosjektera útbyggingina av vatngoymsluni.

Tvørá kommuu ætlar at keypa nýggi amboð, til skervknúsing.

Brúleyp. Í dag giftast í Havn, Sunnvá Clementsen og Hasse Justinussen, Havn.

Sildaskipini fara nú skjótt at gevast fyrí árið. Tað eru bert 10 skip eftir á sildaveiðioðinum. 78 skip hava verið á sildaveiði í ár. Samlaða veiðan er umleið 114.000 tunnur pakkaðar til útflutnings.

Sáttmálin millum Starvsmannafelagið og landsstýrið um lønarviðurskiptini hjá skrivstovufólki er nú liðugur at undirskriva.

Dronning Alexandrine fór í gjárkvöldið til Keypmannahavnar við 150 ferðafólkom.

Skipaflotin endurnýggjaður við 70—80 skipum

Sleppa vit undan stórri bakkbrestum eru líkindi til, at skipaflotin verður endurnýggjaður við 70—80 skipum, tá 5 ára ætlanin, ið hetta landsstýrið setti sær fyrí at fremja, er lókin.

Harmðrandi ljóðaði tað frá andstøðumonnum, at javnaðarmenn ikki-vildu endurnýggja skipaflotan. Endurnýggjanin var komin at standa nr. 7 í samráð ngaruppskoti javnaðarmanna, — tá nýtt landsstýri skuldi skipast. Slíkan flokk kundsteyr ikki fara í samgongu við.

Ongatíð hava skipini komið so í hópa talið, sum undir hesum landsstýrinum við javnaðarleiðslu. Önnur eru komin, fleiri kontraherað og onnur í umbána.

Sum gongdin hevur verið skulu vit kunna havt fingið ókt skipaflotan við 50—60 skipum í 1962/63 og við 70—80 skipum, áðrenn 5 ára skeiðið er úti.

Slíkur snarvøkskur av skipaflotanum við nýggjum nútímans forum er ókendur í skipasøgu okkara. Eitt ódnartak — ikki minst tá v'í hugsa um, at bert 8

tey undanfarnu árinu var skipaflotin minikaður við 5500 tonsunum.

Bakur kom í vikuni av sildarveiði við 800 tunnnum. Teir hava tilsamans fingið 313 tons av agnsild og 1485 tunnur av saltsild. Teir fara nú til Noregs til garantisyn og skal skipið síðani á annan fiskiskap.

Tummas við Kráir, nýtt linuskip, ið pf. Th. J. Vilhelm, Vági hevur latið bygt, verður lógt til avhendingar fyrsta dagin av skipasmíðju í Noregi. Manningin er farin eftir skipinum og vættast skipið til Føroya í komandi viku.